

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 14 февруари 2023 г.
(OR. en)

6289/23

CON 18
CLIMA 68
ENER 72
ENV 121
SOC 92
FIN 168

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	14 февруари 2023 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	5884/23
Относно:	Специален доклад № 22/2022 на Европейската сметна палата: Подкрепа от ЕС за въгледобивните региони: ограничен фокус върху социално-икономическия и енергийния преход — Заключение на Съвета (14.2.2023 г.)

Приложено на делегациите се изпращат заключенията на Съвета относно Специален доклад № 22/2022 на Европейската сметна палата, озаглавен: „Подкрепа от ЕС за въгледобивните региони — ограничен фокус върху социално-икономическия и енергийния преход“, одобрени от Съвета (Икономически и финансови въпроси) на неговото 3931-во заседание на 14 февруари 2023 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

относно Специален доклад № 22/2022, озаглавен „Подкрепа от ЕС за въгледобивните региони — ограничен фокус върху социално-икономическия и енергийния преход“

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

- (1) ПРИВЕТСТВА Специален доклад № 22/2022 на Европейската сметна палата (наричана по-нататък „Сметната палата“) и отговорите на Комисията по доклада;
- (2) ОТБЕЛЯЗВА, че при одита си Сметната палата е разгледала дали подкрепата от ЕС за периода 2014—2020 г. от Европейския социален фонд (ЕСФ), Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд за седем избрани въгледобивни региона на ЕС действително е допринесла за техния социално-икономически и енергиен преход. Сметната палата се е съсредоточила върху това
 - дали са били предоставени подходящо обучение и подкрепа на съкратените работници в свързаните с въгледобива отрасли;
 - дали държавите членки, заедно с Комисията, са установили социално-икономическите нужди от развитие и са насочили средствата съгласно това; и дали
 - емисиите на парникови газове от въглища за топло- и електроцентрали са намалявали в съответствие със спада в производството на такива въглища в ЕС;
- (3) ПОТВЪРЖДАВА, че резултатите и препоръките от въпросния одит имат за цел да допринесат за икономически ефективното и ефикасно прилагане на Фонда за справедлив преход (ФСП) като част от Европейския зелен пакт;

- (4) ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ констатациите в доклада, и по-специално че:
- на съкратените от въгледобивния сектор служители са били предлагани финансирани от ЕС обучения, но липсват данни относно участието в тях;
 - избраните въгледобивни региони са използвали средствата от ЕС за териториално сближаване с ограничен акцент върху социално-икономическия и енергийния преход;
 - подкрепата от ЕС за въгледобивните региони досега е имала недостатъчна насоченост и въздействие върху създаването на работни места и върху енергийния преход;
 - въпреки цялостния напредък въглицата остават значителен източник на емисии на парникови газове в някои държави членки;
 - докладването на емисии на метан от закрити или изоставени мини не е било нито достатъчно надеждно, нито поискано;
- (5) ПОДЧЕРТАВА предизвикателствата пред държавите членки ефективно да използват ФСП за облекчаване на свързаните с прехода социално-икономически разходи и разходи за околна среда, предвид ограничения срок за използване на ресурсите на Фонда по линия на NextGenerationEU и продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна; поради това ПРИКАНВА Комисията да си сътрудничи тясно с държавите членки и непрекъснато да ги подпомага при осъществяването на съответните инвестиции, включително големите проекти за трансформация;

(6) СПОДЕЛЯ становището на Комисията, съдържащо се в нейните отговори на констатациите и препоръките в доклада на Сметната палата, и по-специално, че:

- „социално-икономическият и енергийният преход“ на въгледобивните региони не е конкретна цел на правната рамка, залегнала в основата на фондовете на политиката на сближаване за периода 2014—2020 г., и държавите членки не са имали задължение да третира въгледобивните региони по определен начин при договарянето на програмите за периода 2014—2020 г.;
- липсват данни за участието на съкратените миньори във финансирани от ЕС курсове за обучение, тъй като не съществува правно изискване за събиране на данни за участието на тази конкретна група;
- в рамките на програмния период 2021—2027 г. при програмирането на Механизма за справедлив преход и неговия стълб, свързан с ФСП, изцяло се вземат предвид нуждите на регионите, в които се добиват въглища, торф и битуминозни шисти, както и на регионите с висок въглероден интензитет;
- след нашествието на Русия в Украйна през февруари 2022 г. Комисията приема, че в краткосрочен план държавите може да имат нужда да увеличат използването на въглища, преди да преминат към възобновяеми източници на енергия, за да се ограничи зависимостта от руски изкопаеми горива, при условие че целите в областта на климата и енергетиката за периода до 2030 г. се спазват;
- макар и да отчита необходимостта от краткосрочните мерки, Комисията също така призова за ускоряване на прехода на ЕС към възобновяеми енергийни източници, за да може бързо да се намали вносът, като същевременно се постигат целите в областта на енергетиката и климата за 2030 г. и 2050 г.;

(7) ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ препоръките на Сметната палата и ПРИКАНВА Комисията:

- да проверява дали държавите членки използват ресурсите от ФСП ефективно и ефикасно за смекчаване на социално-икономическото въздействие на прехода към неутралност по отношение на климата във въгледобивните региони и регионите с висок въглероден интензитет, когато одобрява все още непредставените териториални планове и програми за справедлив преход, както и когато одобрява измененията на плановете и програмите за справедлив преход и извършва мониторинг и докладване относно изпълнението им;
 - да споделя добри практики за измерването и управлението на емисии на метан от закрити или изоставени мини.
-